

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA**Karar Sayısı: 2329**

25 Ekim 2017 tarihinde Ankara'da imzalanan ve 7214 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanmasına, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

1 Nisan 2020

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
YATIRIMLARIN
KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMA

Bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti;

Yatırımların karşılıklı fayda sağlayacak koşullarda teşvik edilmesi ve korunması ile ilgili olarak iki ülke arasındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile;

Yatırımların İşbu Anlaşma temelinde teşvik edilmesi ve karşılıklı korunmasının sermaye ve teknoloji akışı ile karşılıklı fayda sağlayacak ekonomik ve ticari işbirliğinin geliştirilmesini teşvik edeceğini kabul ederek;

Yatırımlara adil ve hakkaniyete uygun muamele edilmesinin; yatırımlar için istikrarlı bir ortamın idamesi açısından arzulanır olduğuna ve ekonomik kaynakların etkin kullanımının en üst düzeye çıkarılmasına katkıda bulunacağına ve yaşam standartlarını geliştireceğine dair mutabık kalarak; ve

Bu amaçlara sağlık, güvenlik ve çevreye ilişkin genel uygulama önlemleri yanında uluslararası kabul görmüş işçi haklarını zayıflatmadan ulaşılabileceğine ikna olarak;

Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunmasına ilişkin bir anlaşmanın yapılmasına karar vermiş olarak;

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1
Tanımlar

İşbu Anlaşmanın amacı bakımından:

1. "Yatırım" terimi; uzun süreli ekonomik ilişkiler kurmak amacıyla bir Akit Tarafın Devletinin ülkesinde bu Akit Tarafın kanunlarına ve düzenlemelerine uygun olarak edinilen ve yatırım özelliklerini taşıyan iş faaliyetleri ile bağlantılı her türlü mal varlığını ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamak üzere özellikle aşağıdakileri içerir:

- (a) taşınır ve taşınmaz malların yanı sıra ipotek, rehin, kefalet gibi diğer haklar ve malvarlığının bulunduğu Akit Tarafın kanun ve düzenlemelerine uygun olarak tanımlanan diğer benzer haklar;
- (b) yeniden yatırılan gelirler;
- (c) para alacakları veya bir yatırımla ilgili ekonomik değeri olan diğer haklar;
- (d) hisseler, hisse senetleri ya da şirketlere iştirakin diğer her türlü şekli;
- (e) özellikle patentler, endüstriyel tasarımlar, teknik süreçler gibi fikri ve sınai mülkiyet haklarının yanında ticari markalar, ticari itibar ve know-how;
- (f) doğal kaynaklara yönelik imtiyazlar da dahil olmak üzere, Akit Tarafların kanun ve düzenlemeleri ile veya sözleşme ile verilmiş iş imtiyazları.

Daha fazla belirlilik açısından, İşbu Anlaşmanın amaçları bakımından, yalnızca bir Akit Tarafın Devletinin ülkesinden diğer Akit Tarafın Devletinin ülkesine mal ve hizmetlerin satışı ile ilgili ticari sözleşmelerden kaynaklanan bir parasal alacak hakkı ya da bir Akit Tarafa veya devlet işletmesine verilen borç, banka kredi mektubu ya da ticaretin finansmanı gibi bir ticari işlemle ilişkili olarak kredi sağlanması yatırım teşkil etmez.

Bir mal varlığının İşbu Anlaşma uyarınca yatırım sayılması için; mal varlığı, sermaye veya diğer kaynakların taahhüdü, gelir veya kazanç beklentisi, risk üstlenme ve ev sahibi Akit Tarafın ekonomik kalkınması için önem taşıma gibi yatırım özelliklerini taşımalıdır.

2. "Yatırımcı" terimi:

Diğer Akit Tarafın Devletinin ülkesinde bir yatırım yapmış olan;

- (a) kanunlarına göre, bir Akit Tarafın Devletinin vatandaşı olan gerçek kişileri;
- (b) kayıtlı işyerleri ile birlikte esaslı iş faaliyetleri bir Akit Tarafın Devletinin ülkesinde bulunan ve o Akit Tarafın Devletinin yürürlükteki kanunları ve düzenlemeleri çerçevesinde kurulmuş veya teşekkül etmiş tüzel kişileri ifade eder.

3. "Gelirler" terimi; bir yatırımdan ya da yeniden yatırımdan elde edilen meblağları ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamakla beraber özellikle, kâr, faiz, sermaye kazançları, royaltiler, ücretler ve temettüleri içerir.

4. "Ülke" terimi:

(a) Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili olarak; kara ülkesini, iç sularını, karasularını ve bunların üzerindeki hava sahasını, aynı zamanda, canlı veya cansız doğal kaynakların araştırılması, işletilmesi ve korunması amacıyla Türkiye'nin uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde egemen hak ve yetkilere sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder.

(b) Özbekistan Cumhuriyeti ile ilgili olarak; kara alanını, içsularını ve karasularını ve bunların üzerindeki hava sahasını ve karasularının altındaki, deniz yatağı ve altındaki toprak altı ve üzerini örten su kaynaklarının araştırılması ve işletilmesine yönelik olarak Özbekistan Cumhuriyeti'nin üzerinde uluslararası hukuk ve ulusal mevzuatı uyarınca egemen haklara sahip olduğu alanları ifade eder.

5. "Her bir Akit Tarafın Devletinin kanunları ve düzenlemeleri"; her bir Akit Tarafın Devletinin ülkesindeki yasal olarak bağlayıcı nitelikteki kanunlar, düzenlemeler, kurallar, kararnameler, kararları ifade eder.

MADDE 2

Uygulama Kapsamı

İşbu Anlaşma, bir Akit Tarafın Devletinin ülkesinde, bu Akit Tarafın Devletinin ulusal kanun ve düzenlemelerine uygun olarak diğer Akit Tarafın Devletinin yatırımcıları tarafından işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce veya sonra yapılmış yatırımlarına uygulanacaktır. Bununla birlikte; işbu Anlaşma, yürürlüğe girmesinden önce yatırımlarla ilgili ortaya çıkmış olan uyuşmazlıklara ya da işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinden önce ortaya çıkmış herhangi bir olgu ya da olay ya da ortadan kalkmış herhangi bir durumla ilgili olarak uygulanmayacaktır.

MADDE 3

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Her bir Akit Taraf, kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde, kendi Devletinin ülkesinde, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını mümkün olduğunca teşvik eder.

2. Her bir Akit Tarafın Devletinin yatırımcılarının yatırımları, diğer Akit Tarafın ülkesinde, kanunları ve düzenlemeleri ile uyumlu olacak şekilde, tam koruma ve güvenlik, adil ve hakkaniyete uygun muameleye tabi tutulur. Akit Taraflardan hiçbiri ülkesinde, makul olmayan veya ayrımcı tedbirlerle, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarının yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, gerçekleşmesine, genişletilmesine, satışına, tasfiyesine veya elden çıkarılmasına hiçbir şekilde engel olmaz.

MADDE 4

Yatırımlara Uygulanacak Muamele

1. Her bir Akit Taraf, kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde, yatırımları, herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uygulanandan daha az elverişli olmayacak şekilde, ülkesine kabul eder.

2. Her bir Akit Taraf, kurulmuş olan bu yatırımlara, bunların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, işletilmesine, faydalanılmasına, genişletilmesine, satışına, tasfiyesine veya elden çıkarılmasına ilişkin olarak, kendi yatırımcılarının yatırımları ya da herhangi bir üçüncü ülkenin yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uyguladığı muameleden hangisi en elverişli ise, bundan daha az elverişli olmayan bir muamelede bulunur.

3.(a) İşbu Maddenin hükümleri, bir Akit Tarafın tamamen ya da kısmen vergilendirmeye ilişkin herhangi bir uluslararası anlaşma veya düzenleme ile tanımlanmış olduğu bir muameleyi, tercihi veya ayrıcalığı, diğer Akit Tarafın yatırımcılarına da sağlamakla yükümlü olduğu şekilde yorumlanmaz.

(b) İşbu Anlaşmanın ayrımcılık yapmama, Ulusal Muamele ve En Çok Kayırılan Ulus Muamelesi hükümleri, Akit Taraflardan herhangi birinin, bir gümrük birliği, ekonomik birlik veya parasal birliğe, bir ortak pazara veya serbest ticaret bölgesine üyeliğinden veya bunlarla ortaklığından kaynaklanan ve Akit Tarafların Devletlerinin kendi vatandaşlarına ya da şirketlerine veya bu gibi bir birliğin, ortak pazarın ya da serbest ticaret bölgesinin kendi vatandaşları veya şirketlerine, bu tür bir birliğin üye devletlerinin vatandaşlarına veya şirketlerine veya herhangi bir üçüncü ülke vatandaşlarına veya şirketlerine tanımlanmış olduğu tüm mevcut veya gelecekteki avantajlara uygulanmaz.

(c) İşbu Anlaşmanın En Çok Kayırılan Ulus Muamelesine ilişkin hükümleri Akit Taraflardan biri ile diğer Akit Taraf yatırımcıları arasındaki uyuşmazlık çözümlerine uygulanmaz.

(d) İşbu Anlaşmanın 3. ve 4. Maddelerinin hükümleri, Akit Tarafların hiçbirini toprak, gayrimenkul ve bunlar üzerindeki aynı hakların edinimi bakımından kendi yatırımcılarının yatırımlarına uyguladığı muamelelerin aynısını diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına uygulamakla yükümlü kılmaz.

MADDE 5
Genel İstisnalar

1. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü, bir Akit Tarafın:

(a) insan, hayvan veya bitki hayatı veya sağlığının veya çevrenin korunması için düzenlenen ve uygulanan;

(b) canlı veya cansız tükenebilir doğal kaynakların korunmasıyla ilgili;

ayrımcı olmayan herhangi bir hukuki önlemi almasına, sürdürmesine ya da uygulamasına engel olacak şekilde yorumlanamaz.

2. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü:

(a) bir Akit Tarafın, temel güvenlik çıkarlarına aykırı gördüğü herhangi bir bilgiyi açıklamasını veya böyle bir bilgiye erişime izin vermesini gerektirecek şekilde;

(b) hiçbir Akit Tarafın;

(i) silah, cephane ve savaş gereçleri ticareti ile bir askeri ya da diğer bir güvenlik kuruluşuna doğrudan veya dolaylı olarak diğer mal, teçhizat, hizmet ve teknoloji sağlama amacıyla yapılan ticaret ve işlemlere ilişkin,

(ii) savaş zamanında veya uluslararası ilişkilerle ilgili diğer acil durumlarda, veya

(iii) nükleer silahların veya diğer patlayıcı nükleer cihazların yayılmasının önlenmesine ilişkin ulusal politikaların veya uluslararası anlaşmaların uygulanmasıyla ilgili olarak,

(iv) yasadışı faaliyetlerle ilgili olarak,

kendi temel güvenlik ve ekonomik çıkarlarının korunması için gerekli gördüğü tedbirleri almasına engel olacak şekilde, veya

(c) herhangi bir Akit Tarafı, uluslararası barış ve güvenliğin sürdürülmesi için Birleşmiş Milletler Şartı'ndan kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla harekete geçmekten alıkoymak şeklinde,

yorumlanamaz.

3. Bu tip önlemlerin alınması, sürdürülmesi ya da uygulanması, bu tip önlemlerin gerekçesiz bir şekilde uygulanmaması ve diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımları üzerinde gizli bir kısıtlama getirmemesi koşuluna bağlıdır.

MADDE 6

Kamulaştırma ve Tazminat

1. Yatırımlar, kamu yararı gözetilerek, ayrımcı olmayacak biçimde; anında, yeterli ve etkin tazminat ödenerek, hukuki usule uygun olarak ve işbu Anlaşmanın 3. Maddesinde belirtilen genel muamele prensiplerine göre yapılanlar hariç olmak üzere kamulaştırılmaz, devletleştirilemez veya doğrudan ya da dolaylı olarak benzer etkisi olan tedbirlere (bundan sonra kamulaştırma olarak anılacaktır) maruz bırakılmaz.
2. Sağlık, güvenlik ve çevre gibi halkın refahını ilgilendiren meşru hedeflerin korunması amacıyla düzenlenen ve uygulanan ayrımcı olmayan yasal önlemler, dolaylı kamulaştırma teşkil etmez.
3. Tazminat, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin yapıldığı veya kamuoyuna duyurulduğu tarihten önceki piyasa değerine eşit olur. Tazminat gecikme olmaksızın ödenir ve 8. Maddenin 2. fıkrasında da belirtildiği gibi serbestçe transfer edilebilir.
4. Tazminat serbestçe çevrilebilen bir para cinsi ile ödenir ve ödenmesinde gecikme olması durumunda, altı (6) aylık LIBOR oranından düşük olmayacak şekilde, kamulaştırma yapılan tarihten ödeme yapılan tarihe kadar geçen süre için uygun bir faiz oranını içerir.

MADDE 7

Kayıplar için Tazminat

1. Yatırımları diğer Akit Tarafın ülkesinde savaş ya da silahlı çatışma, ihtilal, isyan, iç karışıklık veya diğer benzeri olaylar nedeniyle zarar gören Akit Tarafların her birinin yatırımcıları, diğer Akit Tarafın bu gibi kayıplar bakımından aldığı tazmin edici tedbirlere ilişkin olarak, kendi yatırımcılarına veya herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarına uyguladığı muameleden daha az elverişli olmamak üzere, hangisi en elverişli ise, o muameleye tabi tutulur.
2. Bu Maddenin 1. fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, anılan fıkrada belirtilen durumlardan herhangi birinde, diğer Akit Tarafın Devletinin ülkesinde zarar gören bir Akit Tarafın yatırımcılarının zararları;

(a) diğer Akit Tarafın kuvvetleri veya resmi makamları tarafından mallarına el konulması, veya

(b) diğer Akit Tarafın kuvvetleri veya resmi makamları tarafından mallarının çatışma halinde olmadığı ya da bunu zorunlu kılmadığı halde tahrip edilmesi, durumunda hızlı, yeterli ve etkin bir şekilde karşılanacak ya da tazmin edilecektir. Hasıl olan ödemeler başka bir para birimine serbestçe çevrilebilir olacaktır.

MADDE 8
Ülkesine İade ve Transfer

1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın yatırımcılarına, bir yatırıma ilişkin bütün transferlerin, Devletin kanunları ve düzenlemeleri uyarınca ilgili vergiler ve ücretlerin ödenmesinden sonra, kendi Devletin ülkesinden içeri ve dışarıya serbestçe ve gecikme olmaksızın yapılmasını iyi niyetle garanti eder. Bu gibi transferler, aşağıdakileri içerir:

- (a) ana sermaye ve yatırımı sürdürmek veya artırmak amaçlı ilave sermaye;
- (b) bu Anlaşmanın 1. Maddesinin 3. fıkrasında tanımlanan gelirler;
- (c) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen meblağlar;
- (d) bu Anlaşmanın 6. ve 7. Maddelerine ilişkin tazminatlar;
- (e) geri ödemeler ve yatırımla ilgili kredilerin faiz ödemeleri;
- (f) bir Akit Tarafın Devletin ülkesinde bir yatırımla ilgili çalışma izinlerini almış olan ve yatırımla ilgili faaliyetlerde bulunan diğer bir Akit Tarafın Devletin vatandaşlarının aldığı maaşlar, haftalık ücretler ve diğer ödemeler.

2. Aksi yatırımcı ve ev sahibi Akit Tarafça kararlaştırılmadıkça, transferler; yatırımın yapılmış olduğu çevrilebilir para birimi veya herhangi bir çevrilebilir para birimiyle, transferin yapıldığı tarihte geçerli olan piyasa döviz kuru üzerinden yapılır.

3. Yukarıdaki 1. ve 2. fıkralara bakılmaksızın, her bir Akit Tarafın Devletin kanunları ve düzenlemelerinin adil, ayrımcı olmayan ve iyi niyetle uygulanması yoluyla, bir Akit Taraf,

- (a) iflas, ödeme aczi veya alacaklarının hakkının korunması;
- (b) menkul kıymet ihracı, ticareti veya bunlarla ilgili faaliyetler;
- (c) cezai suçlar; veya
- (d) adli ya da idari yargılama kararlarına uyulmasının sağlanması

durumlarında transferleri erteleyebilir ya da önleyebilir.

MADDE 9

Halefiyet

1. Eğer Akit Taraflardan biri yatırımcılarının yatırımlarını ticari olmayan risklere karşı korumak amacıyla bir kamu sigortası veya garanti planına sahipse ve bu Akit Tarafın Devletinin bir yatırımcısı bu sigortayı edinmiş veya plana katılmışsa, sigortalayanın yatırımcı ile sigortalayan arasındaki sigorta sözleşmesinin şartlarından kaynaklanan her türlü halefiyeti diğer Akit Tarafça tanıtır.
2. Sigortalayan halefiyetten dolayı yatırımcının haklarını kullanmaya ve taleplerini öne sürmeye yetkilidir ve yatırım ile ilgili yükümlülükleri üstlenir. Halef olunan haklar veya talepler yatırımcının özgün hak veya taleplerini aşmaz.
3. Bir Akit Taraf ile sigortalayan arasındaki uyuşmazlıklar işbu Anlaşmanın 10. Maddesinin hükümlerine göre çözümlenir.

MADDE 10

Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Taraf Devleti Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. İşbu Madde, bir Akit Taraf ile diğer Akit Tarafın Devletinin bir yatırımcısı arasında, 6. ve 7. Maddeler uyarınca ödenecek tazminatın miktarı, koşulları ve sırası ile ilgili ve İşbu Anlaşmanın 8. Maddesi ile tanımlanan ödemelerin transferi ile ilgili uyuşmazlıklar da dahil olmak üzere, bir Akit Tarafın işbu Anlaşma kapsamındaki bir yükümlülüğü ihlali nedeniyle yatırımcının veya yatırımının kayıp veya zarara uğramasına sebep olan uyuşmazlıklara uygulanacaktır.
2. İşbu Madde, uyuşmazlığa taraf olan yatırımcının yatırımın yapıldığı Akit Tarafın Devletinin vatandaşlığını taşıması durumunda uygulanmaz.
3. Akit Taraflardan biri ile diğer Akit Taraf Devletinin bir yatırımcısı arasında bu yatırımcının yatırımı ile ilgili olarak çıkan uyuşmazlıklar, yatırımcı tarafından yatırımın yapıldığı Akit Tarafa ayrıntılı bilgi içerecek şekilde yazılı olarak bildirilir. Mümkün olduğu ölçüde, yatırımcı ve ilgili Akit Taraf bu uyuşmazlıkları danışmalar ve müzakereler yoluyla iyi niyetle çözmeye gayret ederler.
4. Bu uyuşmazlıkların, işbu Maddenin 3. fıkrasında belirtilen yazılı bildirim tarihini takip eden altı (6) ay içerisinde bu şekilde çözümlenememesi halinde, uyuşmazlıklar yatırımcının seçebileceği:
  - (a) Devletin ülkesinde yatırım yapılmış olan Akit Tarafın yetkili mahkemesine; veya
  - (b) Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi ile kurulmuş olan Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID); veya

(c) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL)'nın Tahkim Usulü Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir ad hoc hakem mahkemesine;

(d) Uyuşmazlık taraflarının üzerinde uzlaşmaları halinde diğer tahkim kurumlarına veya diğer tahkim kurallarına

sunulabilir.

5. Ev sahibi Akit Taraf, uyuşmazlığa taraf olan yatırımcıdan, uyuşmazlığı uluslararası tahkime taşımadan önce, Akit Tarafın Devletinin kanun ve düzenlemelerine göre oluşturulmuş olan yerel idari gözden geçirme prosedürlerine başvurmasını talep etme hakkına sahiptir. Her durumda, söz konusu gözden geçirme prosedürlerinin tamamlanıp tamamlanmaması, uyuşmazlığa taraf olan yatırımcının İşbu Maddenin 4. fıkrasında bahsedilen forumlara başvurmasını engellemez.

Eğer uyuşmazlık 4. fıkra uyarınca Akit Tarafın yetkili mahkemesine sunulmuş ise, yatırımcı aynı zamanda uluslararası tahkime başvuramaz.

6. Yatırımcının uyuşmazlığı İşbu Maddenin 4. fıkrasında bahsedilen uyuşmazlık çözüm yollarından birine sunduğu andan itibaren, bu yollardan birinin seçimi nihaidir.

7. Yatırımcının uyuşmazlığa yol açan olayları ilk defa öğrendiği ya da öğrenmiş olması gereken tarih üzerinden 5 (beş) yıl geçmesi durumunda, uyuşmazlık uluslararası tahkime sunulamaz.

8. Yalnızca ev sahibi Akit Tarafın Devletinin kanun ve düzenlemeleri ile uyumlu olacak şekilde yapılmış ve etkin bir şekilde başlamış bir yatırımdan kaynaklanan uyuşmazlıklar, ICSID ya da İşbu Maddenin 4. fıkrası uyarınca üzerinde uzlaşılan diğer uluslararası uyuşmazlık çözüm yollarından birinin yetki alanına girer.

9. Tahkim mahkemesi kararlarını İşbu Anlaşmanın hükümlerine, uyuşmazlığın tarafı olan ve ülkesinde yatırımın yapıldığı Akit Tarafın Devletinin kanunlarına ve düzenlemelerine (kanunlar ihtilafına ilişkin kurallar da dâhil olmak üzere) ve her iki Akit Tarafça kabul edilen ilgili uluslararası hukuk ilkelerine uygun olarak alır.

10. Tahkim kararları uyuşmazlığın bütün tarafları için nihai ve bağlayıcıdır. Her bir Akit Taraf verilen kararları kendi ulusal kanunları çerçevesinde yerine getirir.

11. Yatırımcı ve ev sahibi Akit Tarafın ülkesinde azınlık devlet hissesine sahip bir tüzel kişilik arasındaki herhangi bir uyuşmazlık, İşbu Maddenin 4. fıkrasında bahsedilen yetkili kurumlarca uluslararası hukuk altında devlet dokunulmazlığı ilkesi doğrultusunda değerlendirilir.

MADDE 11
Faydaların Reddi

1. Bir Akit Taraf işbu Anlaşmadan kaynaklanan faydaların, diğer Akit Tarafın Devletinin bir şirketi olan diğer Akit Tarafın Devletinin bir yatırımcısına ve bu gibi bir yatırımcının yatırımlarına uygulanmasını, söz konusu şirketin kanunları çerçevesinde kurulmuş olduğu Akit Tarafın Devletinin ülkesinde önemli faaliyetlerinin olmaması ve Anlaşmanın tarafı olmayan bir tarafın yatırımcısının veya Anlaşmanın faydalarının uygulanmasını reddeden Akit Tarafın Devletinin yatırımcılarının bu şirkete sahip olması veya idare etmesi halinde reddedebilir.

2. Faydaların tanınmasını reddeden Akit Taraf, faydaların reddinden önce mümkün olduğu ölçüde, diğer Akit Tarafa bildirimde bulunur.

MADDE 12
Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflar işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanmasıyla ilgili aralarında çıkan herhangi bir uyuşmazlığa iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde hızlı ve hakkaniyete uygun bir çözüm arayacaklardır. Bu bakımdan, Akit Taraflar bu gibi çözümlere varmak için doğrudan ve anlamlı müzakerelerde bulunmayı kabul ederler. Eğer Akit Taraflar uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı (6) ay içerisinde yukarıda belirtilen yöntemler ile kendi aralarında bir anlaşmaya varamazlarsa uyuşmazlık, Akit Taraflardan herhangi birinin isteği üzerine, üç üyeli bir tahkim mahkemesine sunulabilir.

2. Talebin alınmasından itibaren iki (2) ay içerisinde, her bir Akit Taraf bir hakem tayin edecektir. Akit Taraflardan herhangi birinin belirtilen süre içinde hakemi atayamaması halinde, diğer Akit Taraf Uluslararası Adalet Divanı Başkanı'ndan atamayı yapmasını talep edebilir.

3. Tayin edilen bu iki hakem üçüncü bir ülke vatandaşı olan üçüncü hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Eğer her iki hakem atanmalarından itibaren iki (2) ay içerisinde Başkan seçiminde anlaşmaya varamazlar ise, Başkan Akit Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atanır.

4. Eğer, bu Madde'nin 2. ve 3. fıkralarında belirtilen durumlarda, Uluslararası Adalet Divanı Başkanı söz konusu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Başkan Vekili tarafından yapılacaktır ve eğer Başkan Vekili de bu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Vekili Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Akit Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılır.

5. Tahkim Mahkemesi, Heyet Başkanının seçildiği tarihten itibaren üç (3) ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer hükümleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde anlaşmaya varır. Böyle bir anlaşmanın olmaması halinde, Tahkim Mahkemesi, genel kabul görmüş uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak, usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep eder.

6. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz (8) ay içerisinde bütün beyanlar yapılır, bütün duruşmalar tamamlanır ve Tahkim Mahkemesi, hangisi daha sonra gerçekleşirse, son beyanların sunulduğu veya duruşmaların bittiği tarihten sonra iki (2) ay içinde karara varır. Tahkim Mahkemesi, nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alır. Tahkim Mahkemesi kararını, işbu Anlaşma ve Akit Taraflar arasında uygulanabilir uluslararası hukuka uygun olarak alır.

7. Başkanın, diğer hakemlerin masrafları ve yargılama ile ilgili diğer masraflar Akit Taraflarca eşit olarak ödenir. Bununla birlikte, Tahkim Mahkemesi giderlerin daha yüksek bir oranının Akit Taraflardan biri tarafından ödenmesine re'sen karar verebilir.

8. Eğer bir uyuşmazlık, işbu Anlaşmanın 10. Maddesi uyarınca bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmuşsa ve hala mahkeme nndeysen, aynı uyuşmazlık işbu Madde hükümleri uyarınca başka bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulamaz. Bu durum, her iki Akit Taraf arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yoluyla bağlantı kurulmasını engellemez.

MADDE 13
Yürürlüğe Girme

1. İşbu Anlaşma, Akit Tarafların, yürürlüğe girmeye ilişkin gerekli dâhili yasal işlemlerin tamamlandığına dair yazılı ve diplomatik kanallarla yapılan bildirimlerden sonuncusunun alındığı tarihte yürürlüğe girer.
2. İşbu Anlaşma, Türkiye Cumhuriyeti ile Özbekistan Cumhuriyeti arasında 28 Nisan 1992 tarihinde Taşkent'te imzalanan ve İşbu Anlaşma yürürlüğe girdiği tarihte sonlandırılacak olan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması'nın yerini alır.
3. Anlaşma on (10) yıllık bir dönem boyunca yürürlükte kalır ve bu Maddenin 5. fıkrasına göre sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalmaya devam eder.
4. İşbu Anlaşma Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızasıyla herhangi bir zamanda yazılı protokoller yoluyla değiştirilebilir. Bu değişiklikler işbu Maddenin 1. fıkrasında belirtilen aynı yasal usul çerçevesinde yürürlüğe girer.
5. Akit Taraflardan her biri, bir yıl öncesinden diğer Akit Tarafa yazılı bir bildirimde bulunarak ilk on yıllık dönemin sonunda veya bu tarihten sonra herhangi bir zamanda Anlaşmayı feshedebilir.
6. İşbu Anlaşmanın sona erdiği tarihten önce yapılan veya edinilen ve işbu Anlaşmanın diğer bir şekilde uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak, işbu Anlaşmanın diğer tüm Maddelerinin hükümleri sona erme tarihinden itibaren bir on (10) yıl daha geçerli olmaya devam eder.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, İşbu Anlaşma Hükümetlerince yetkili kılınan ve aşağıda imzası bulunan temsilciler tarafından imzalanmıştır.

Ankara'da, 25/10/2017 tarihinde ikişer nüsha olarak Türkçe, Özbekçe ve İngilizce dillerinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

İşbu Anlaşmanın yorumunda farklılık olması halinde, İngilizce metin esas alınır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Nihat ZEYBEKÇİ
Ekonomi Bakanı

Azim AKHMEDKHODJAEV
Devlet Yatırımlar Komitesi Başkanı

**Туркия Республикаси билан Ўзбекистон Республикаси Хукумати
Хукумати ўртасида инвестицияларни ўзаро рағбатлантириш ва
ҳимоя қилиш тўғрисида
БИТИМ**

Туркия Республикаси ва Ўзбекистон Республикаси Хукумати Хукумати, кейинги ўринларда «Ахдлашувчи Томонлар» деб аталувчилар, ўзаро манфаатли шартларда инвестицияларни рағбатлантириш ва ҳимоя қилиш бўйича икки мамлакат ўртасида кенг иқтисодий ҳамкорликка кўмаклашиш истагида,

ушбу Битим асосида инвестицияларни ўзаро рағбатлантириш ва ҳимоя қилиш сармоя ва технологиялар кириб келишига туртки бўлиши ҳамда ўзаро манфаатли савдо-иқтисодий ҳамкорликни ривожлантиришга кўмак беришини тан олган ҳолда,

инвестицияларга нисбатан адолатли ва тенг ҳуқуқли режим улар учун барқарор муҳитни таъминлаш мақсадида зарур бўлиб, иқтисодий ресурслардан самарали фойдаланишга ҳисса қўшиши ва турмуш даражасини яхшилашини тасдиқлаган ҳолда,

бу мақсадларга соғлиқни сақлаш, хавфсизлик ва атроф-муҳит бўйича умумий қўлланиладиган чораларга, шунингдек, халқаро тан олинган меҳнат ҳуқуқларига дахл қилмаган ҳолда эришиш мумкинлигига ишонч билдириб,

инвестицияларни ўзаро рағбатлантириш ва ҳимоя қилиш тўғрисида битим тузишга қарор қилган ҳолда,
қуйидагилар тўғрисида келишиб олдилар:

**1-модда
Таърифлар**

Ушбу Битим мақсадларида:

1. «Инвестиция» атамаси Ахдлашувчи Томон давлати ҳудудида давомий иқтисодий алоқалар ўрнатиш мақсадида унинг қонунчилигига мувофиқ қўлга киритилган ва инвестиция хусусиятларига эга бўлган тадбиркорлик фаолияти билан боғлиқ ҳар қандай турдаги активни англатади ҳамда қуйидагиларни ўз ичига олади, бироқ бу билан чекланиб қолмайди:

(а) кўчар ва кўчмас мулк, шунингдек, ипотека, лизинг, гаров каби бошқа ҳар қандай ҳуқуқлар ҳамда ҳудудида мулк жойлашган Аҳдлашувчи Томон давлати қонунчилигига мувофиқ белгиланган шунга ўхшаш бошқа ҳар қандай ҳуқуқлар;

(б) реинвестиция қилинган даромадлар;

(с) пул маблағлари ёки инвестициялар билан боғлиқ иқтисодий қийматга эга ҳар қандай бошқа ҳуқуқлар бўйича талаблар;

(д) улушлар, қимматли қоғозлар ёки компанияларда иштирок этишнинг ҳар қандай бошқа шакллари;

(е) саноат ва интеллектуал мулк ҳуқуқлари, шу жумладан, патентлар, саноат намуналари, техник жараёнлар, товар белгилари, ишчанлик нуфузи (гудвилл) ва ноу-хау;

(ф) ҳар бир Аҳдлашувчи Томон давлатининг қонунчилигига мувофиқ ёки шартнома асосида қўлга киритилган тadbиркорлик концессиялари, шу жумладан, табиий ресурслар билан боғлиқ концессиялар.

Ушбу Битим мақсадларида инвестиция фақатгина бир Аҳдлашувчи Томон давлати ҳудудига бошқа Аҳдлашувчи Томон давлати ҳудудидан товарлар сотиш ёки хизматлар кўрсатиш бўйича тижорат битимларидан ёхуд Аҳдлашувчи Томонга ёки давлат корхонасига бериладиган қарздан, банк аккредитивидан ёки савдони молиялаштириш каби тижорат фаолияти билан боғлиқ кредитни кенгайтиришдан келиб чиқадиган пул маблағларига нисбатан талаблар ҳисобланадиган активларни ўз ичига олмайди.

Ушбу Битим доирасида инвестиция сифатида тавсифланиши учун активлар сармоя ёки бошқа ресурсларни сарфлаш мажбурияти, фойда ёки даромад олишни кутиш; таваккалчилик қилиш, қабул қилувчи Аҳдлашувчи Томон тараққиёти учун аҳамиятга эга бўлиш каби инвестиция хусусиятларини ўзида акс эттириши лозим.

2. «Инвестор» атамаси бошқа Аҳдлашувчи Томон давлати ҳудудига инвестиция қилган қуйидаги шахсларни англатади:

(а) бир Аҳдлашувчи Томон давлатининг қонунчилигига мувофиқ унинг фуқароси бўлган жисмоний шахс;

(б) бир Аҳдлашувчи Томон давлатининг қонунчилигига мувофиқ тузилган ёки таъсис этилган ҳамда унинг ҳудудида жойлашган ва тижорат фаолиятининг сезиларли қисми ушбу Аҳдлашувчи Томон давлати ҳудудида бўлган юридик шахс.

3. «Даромадлар» атамаси инвестиция ёки реинвестициядан олинган маблағларни шу жумладан, фойда, фойзалар, сармояларнинг ўсишидан келадиган фойда, роялти, мукофотлар ва дивидендларни англатади, бироқ бу билан чекланиб қолмайди.

4. «Худуд» қўйидагиларни англатади:

(а) Туркия Республикасига нисбатан, қуруқликдаги худуд, ички сувлар, худудий денгиз ва улар устидаги самовий худуд, шунингдек, халқаро ҳуқуққа мувофиқ жонли ва жонсиз табиий ресурсларни тадқиқ қилиш, эксплуатация қилиш ва сақлаш учун Туркия суверен ҳуқуқлар ва юрисдикцияга эга бўлган денгиз худудлари.

(б) Ўзбекистон Республикасига нисбатан, худуд, шу жумладан, қуруқликдаги худуд, ички сувлар, худудий денгиз ва улар устидаги самовий худуд, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси халқаро ҳуқуқ ва ўз миллий қонунчилигига мувофиқ денгиз туби, ер ости ва денгиз усти сув ресурсларини тадқиқ қилиш ва эксплуатация қилиш учун суверен ҳуқуқларга эга бўлган худудий денгиздан ташқаридаги ҳар қандай худуд.

5. «Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон давлатининг қонунчилиги» ҳар бир Аҳдлашувчи Томон давлати худудида юридик мажбурий хусусиятга эга бўлган қонунлар, низомлар, қоидалар, фармон ва қарорларни англатади.

2-модда

Қўлланилиш соҳаси

Ушбу Битим бир Аҳдлашувчи Томон давлати худудига унинг қонунчилигига мувофиқ бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторлари тарафидан мазкур Битим кучга киргунга қадар ёки ундан кейин амалга оширилган инвестицияларга нисбатан қўлланилади. Бироқ, ушбу Битим унинг кучга кириш санасидан олдин вужудга келган ҳар қандай инвестицияларга оид низоларга ёки содир бўлган ҳар қандай ҳаракат ёхуд фактга ёки унғача яқунлаган ҳар қандай ҳолатга нисбатан қўлланилмайди.

3-модда

Инвестицияларни рағбатлантириш ва ҳимоя қилиш

1. Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон ўз қонунчилигига мувофиқ ўз давлати ҳудудида бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторлари инвестицияларини имкон қадар рағбатлантиради.

2. Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон ўз давлати ҳудудида бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторлари амалга оширган инвестицияларга нисбатан ўз қонунчилигига мувофиқ тўлиқ ҳимоя ва хавфсизликни ҳамда адолатли ва тенг ҳуқуқли режим тақдим этилишини таъминлайди. Ҳеч бир Аҳдлашувчи Томон ўз давлати ҳудудида бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторларининг инвестицияларини бошқариш, сақлаш, улардан фойдаланиш, уларни амалга ошириш, кенгайтириш, сотиш, тугатиш ёки тасарруф этишга асоссиз ёки камситувчи чоралар қўриш орқали бирор бир тарзда тўскинлик қилмайди.

4-модда

Инвестициялар режими

1. Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон ўз қонунчилиги доирасида инвестицияларни ҳар қандай учинчи давлат инвесторларининг инвестицияларига шу каби вазиятларда тақдим қилингандан кам бўлмаган қулай асосларда ўз давлати ҳудудига киритади.

2. Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон ушбу киритилган инвестицияларга уларни бошқариш, сақлаш, улардан фойдаланиш, уларни юритиш, ишлатиш, кенгайтириш, сотиш, тугатиш ёки тасарруф этишга нисбатан ўз инвесторларининг ёки ҳар қандай учинчи давлат инвесторларининг инвестицияларига шу каби вазиятларда тақдим қилинган режимлардан қай бири энг қулай бўлса, ундан кам бўлмаган қулай режимни тақдим этади.

3. (а) Мазкур модда қоидалари Аҳдлашувчи Томонлардан бирига солиққа тортишга тўлиқ ёки қисман таалуқли бўлган халқаро шартнома ёки келишувларга мувофиқ бериладиган ҳар қандай режим, преференция ва имтиёзларни бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторларига нисбатан татбиқ қилиш бўйича мажбурият юклайди деб талқин қилинмаслиги лозим.

(б) Ушбу Битимнинг камситмаслик, миллий режим ва энг қулай режим тўғрисидаги қоидалари Аҳдлашувчи Томонларнинг божхона иттифоқи, иқтисодий ёки валюта иттифоқи, умумий бозор ёхуд эркин савдо зонасига аъзолигидан ёки улар билан боғлиқлигидан келиб

чиқадиган ҳамда ўзининг ёхуд бундай иттифоклар, умумий бозор ёки эркин савдо зонасига аъзо-давлатларнинг ёхуд ҳар қандай учинчи давлатларнинг фуқаролари ва компанияларига тақдим қилинадиган барча амалдаги ёки келгусидаги афзалликларга нисбатан тадбиқ этилмайди.

(с) Ушбу Битимнинг энг қулай режим тўғрисидаги қоидалари бир Аҳдлашувчи Томон билан бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторлари ўртасидаги низоларни ҳал этишга нисбатан тадбиқ этилмайди.

(d) Ушбу Битимнинг 3- ва 4-моддалари қоидалари бир Аҳдлашувчи Томонга ўз инвесторларининг инвестицияларига нисбатан ер ва кўчмас мулкка эгалик қилиш ҳамда уларга бўлган ашёвий ҳуқуқлар юзасидан тақдим этиладиган режимни бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторлари инвестицияларига бир ҳилда тақдим қилиш мажбуриятини юкламайди.

5-модда

Умумий истиснолар

1. Ушбу Битимдаги ҳеч бир қоида бирор Аҳдлашувчи Томоннинг камситишни назарда тутмайдиган ҳар қандай ҳуқуқий чораларни қабул қилиши, қўлаб-қувватлаши ёки татбиқ этишига тўсқинлик қиладиган тарзда талқин қилинмаслиги лозим, башарти улар:

(а) инсон, ҳайвонот ёки ўсимликлар ҳаёти ва соғлиғи ёхуд атроф-муҳитни муҳофаза қилиш мақсадида ишлаб чиқилган ва қўлланиладиган бўлса;

(b) жонли ва жонсиз тугайдиган табиий ресурсларни сақлаш билан боғлиқ бўлса.

2. Ушбу Битимда ҳеч бир қоида қуйидагича талқин қилинмаслиги лозим:

(а) бир Аҳдлашувчи Томондан у ошқор қилиш ўзининг муҳим хавфсизлик манфаатларига зид деб ҳисоблаган ҳар қандай маълумотларни тақдим этишни ёки уларга эга бўлишга рухсат беришни талаб қиладиган сифатида;

(b) бир Аҳдлашувчи Томонга у ўзининг муҳим хавфсизлик ва иқтисодий манфаатларини ҳимоя қилиш учун зарур деб ҳисоблаган ҳар қандай ҳаракатларни амалга оширишга тўсқинлик қиладиган сифатида, башарти бундай ҳаракатлар:

(i) қуроқлар, ўқ-дорилар ва уруш воситаларининг ноқонуний муомаласига ҳамда ҳарбий ёки хавфсизлик тузилмаларини бевосита ёки билвосита таъминлаш мақсадида бажарилаётган бошқа товарлар,

материаллар, хизматлар ва технологияларнинг ноқонуний муомаласи ва операцияларига нисбатан амалга оширилаётган бўлса;

(ii) халқаро муносабатларда уруш ёки бошқа фавқулодда вазиятлар вақтида амалга оширилаётган бўлса;

(iii) ядровий қуроллар ёки бошқа ядровий портловчи қурилмаларни тарқатмаслик бўйича миллий сиёсат ёхуд халқаро битимларни амалга ошириш билан боғлиқ бўлса;

(iv) ноқонуний фаолиятга нисбатан амалга оширилаётган бўлса.

(с) бир Аҳдлашувчи Томонни халқаро тинчлик ва хавфсизликни сақлаш мақсадида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Низоми доирасидаги мажбуриятлари бўйича ҳаракатларни амалга оширишга тўсқинлик қиладиган сифатида.

3. Бундай чораларни қабул қилиш, қўллаб-қувватлаш ёки татбиқ этиш асоссиз тарзда амалга оширилмаслиги ёхуд бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторларининг инвестицияларига нисбатан яширин чекловдан иборат бўлмаслиги лозим.

6-модда

Экспроприация ва компенсация

1. Инвестициялар экспроприация қилинмайди, давлат мулкига айлантирилмайди ёки ўхшаш оқибатларга олиб келадиган бошқа чоралар (кейинги ўринларда – «экспроприация») уларга нисбатан бевосита ёхуд билвосита қўлланилмайди, камситилмайдиган тарзда тезкор, мутаносиб ва самарали компенсация тўловини амалга оширган ҳолда қонунда белгиланган тартибда ва ушбу Битимнинг 3-моддасида кўрсатилган режимларнинг умумий тамойилларига мувофиқ жамоат мақсадларида амалга ошириладиган чоралар бундан мустасно.

2. Соғлиқни сақлаш, хавфсизлик ва атроф-муҳит каби жамоат фаровонлиги қонуний мақсадларини ҳимоя қилиш учун ишлаб чиқилмайдиган ва қўлланиладиган камситувчи бўлмаган ҳуқуқий чоралар билвосита экспроприация деб ҳисобланмайди.

3. Компенсация тўлови инвестициянинг экспроприация қилинишидан ёки бу ҳақда оммага маълум бўлишидан олдин белгиланган бозор қийматига тенг бўлиши лозим. Компенсация тўлови ўз вақтида амалга оширилиши ва 8-модданинг 2-бандида белгиланган тартибда ўтказиш учун эркин бўлиши лозим.

4. Компенсация тўлови эркин айирбошланадиган валютада амалга оширилади, компенсация тўлови кечиктирилган тақдирда у экспроприация қилинган кундан бошлаб тўлов амалга оширилган кунга қадар, аммо олти (6) ойлик LIBOR ставкасидан кам бўлмаган ставкада тегишли фоизларни ўз ичига олади.

7-модда

Зарарларни қоплаш

1. Бир Аҳдлашувчи Томон инвесторларига уларнинг инвестициялари бошқа Аҳдлашувчи Томон давлати ҳудудида рўй берган уруш ёки қуроли тўқнашув, инқилоб, қўзғалон, оммавий тартибсизлик ёхуд шу каби бошқа вазиятлар оқибатида зарар қўрган тақдирда, мазкур зарарлар юзасидан ушбу бошқа Аҳдлашувчи Томон қабул қиладиган ҳар қандай чораларга нисбатан ўз инвесторларига ёки учинчи давлат инвесторларига тақдим қилинган режимлардан қай бири энг қулай бўлса, ундан кам бўлмаган қулай режим тақдим этилади.

2. Ушбу модданинг 1-бандига дахл қилмаган ҳолда, бир Аҳдлашувчи Томон инвесторлари юқорида кўрсатилган бандда белгиланган вазиятлардан бирида бошқа Аҳдлашувчи Томон давлати ҳудудида:

(а) унинг қуроли кучлари ёки органлари томонидан мулклари реквизиция қилиниши оқибатида зарар кўрса;

(б) унинг қуроли кучлари ёки органлари томонидан мулкларининг йўқ қилиниши натижасида зарар кўрса ва бу ҳарбий ҳаракатларда содир бўлмаса ёки вазият тақозоси билан талаб этилган бўлмаса;

инвесторларга тезкор, мутаносиб ва самарали реституция ёки компенсация таъминланади. Амалга ошириладиган тўловлар эркин айирбошланадиган бўлиши лозим.

8-модда

Репатриация ва пул ўтказмалари

1. Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон ўз давлати қонунчилигига мувофиқ тегишли солиқ ва йиғимлар тўлови амалга оширилгандан сўнг бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторларига ўз давлати ҳудудида ва ундан ташқарига инвестициялар билан боғлиқ барча пул ўтказмаларини эркин

ва ўз вақтида амалга оширилишини виждонан кафолатлайди. Бундай ўтказмалар қуйидагиларни ўз ичига олади:

а) инвестицияни саклаш ёки кўпайтириш учун бошланғич ва қўшимча сармоялар;

б) ушбу Битимнинг 1-моддаси 3-бандида белгиланган даромадлар;

с) инвестициянинг тўлиқ ёки бир қисмини сотишдан ёхуд ликвидация қилишдан олиннадиган тушумлар;

д) ушбу Битимнинг 6- ва 7-моддаларига мувофиқ компенсация тўловлари;

е) инвестициялар билан боғлиқ қарзлардан келиб чиқадиган харажатларни қоплаш ва фоиз тўловлари;

ф) бир Аҳдлашувчи Томон давлатининг бошқа Аҳдлашувчи Томон давлати ҳудудига киритилган инвестициялар билан боғлиқ фаолиятларга жалб этилган ва ва ушбу давлат ҳудудида тегишли иш руҳсатномаларига эга бўлган фуқаролари оладиган ойлик маоши, иш ҳақи ва бошқа тўловлар.

2. Пул ўтказмалари дастлаб киритилган инвестициянинг айирбошланадиган валютасида ёки башарти инвестор билан қабул қилувчи Аҳдлашувчи Томон ўртасида бошқача келишувга эришилмаган бўлса, пул ўтказиш санасида амалда бўлган айирбошлаш курси бўйича ҳар қандай бошқа айирбошланадиган валютада амалга оширилиши лозим.

3. Юқоридаги 1- ва 2-бандлардан қатъи назар, бир Аҳдлашувчи Томон қуйидагилар билан боғлиқ ўз давлати конунчилигини одилона, камситмаган ҳолда ва виждонан қўллаш орқали пул ўтказмаларини кечиктириши ёхуд тўхтатиши мумкин:

(а) банкротлик, тўловга қобилиятсизлик ёки кредиторлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш;

(б) қимматли қоғозларни муомалага чиқариш, уларнинг савдоси ёки улар билан шуғулланиш;

(с) жиноят ва жавобгарликка тортиладиган қилмишлар;

(д) суд муҳокамаси жараёнларида суд буйруқлари ёки қарорларига риоя этилишини таъминлаш.

9-модда Суброгация

1. Башарти Аҳдлашувчи Томонлардан бири ўз инвесторларининг инвестицияларини нотижорат хавфлардан ҳимоя қилиш мақсадида умумий суғурта ёки кафолат тизимиغا эга бўлса ҳамда ушбу Аҳдлашувчи Томон инвестори унга қўшилган бўлса, мазкур инвестор ва суғурталовчи ўртасидаги суғурта шартномаси бўйича суғурталовчига тегишли ҳар қандай суброгация бошқа Аҳдлашувчи Томон тарафидан тан олиниши лозим.

2. Суғурталовчи суброгация асосида инвестор ҳуқуқларини амалга ошириш ва талабларининг бажарилишини таъминлаш ваколатига эга бўлади ҳамда инвестициялар билан боғлиқ мажбуриятларни ўз зиммасига олади. Суброгация асосида тақдим қилинган ҳуқуқ ёки талаблар инвесторнинг дастлабки ҳуқуқ ёки талабларидан ошиб кетмаслиги лозим.

3. Аҳдлашувчи Томон ва суғурталовчи ўртасидаги низолар ушбу Битимнинг 10-моддаси қоидаларига мувофиқ ҳал этилади.

10-модда

Бир Аҳдлашувчи Томон билан бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторлари ўртасидаги низоларни ҳал қилиш

1. Ушбу модда бир Аҳдлашувчи Томон билан бошқа Аҳдлашувчи Томон инвесторлари ўртасида инвесторнинг биринчи Аҳдлашувчи Томон давлати ҳудудига киритган инвестициясига оид низоларга, шу жумладан, инвестор ёки унинг инвестициясига йўқотиш ёки зарар келтиришга сабаб бўладиган мазкур Аҳдлашувчи Томоннинг ушбу Битим доирасидаги ўз мажбуриятларини бажармаслиги билан боғлиқ низолар, шунингдек, ушбу Битимнинг 6- ва 7-моддаларига мувофиқ компенсация тўлови миқдори, шартлари ёки тартиби ҳамда ушбу Битимнинг 8-моддасида назарда тутилган пул ўтказмалари билан боғлиқ низоларга нисбатан қўлланилади.

2. Ушбу модда низолашувчи инвестор инвестиция киритилган Аҳдлашувчи Томон давлати фуқаролигига эга бўлган ҳолатларга нисбатан қўлланилмайди.

3. Бир Аҳдлашувчи Томон билан бошқа Аҳдлашувчи Томон инвестори ўртасида унинг инвестицияларига оид низолар ҳақида инвестор томонидан батафсил маълумотлар келтирилган ҳолда инвестицияни қабул қилувчи Аҳдлашувчи Томонга ёзма шаклда хабар қилиниши лозим.

Инвестор ва манфаатдор Аҳдлашувчи Томон бундай низоларни маслаҳатлашув ва музокаралар йўли билан имкон қадар ва виждонан ҳал этишга интилишлари лозим.

4. Башарти ушбу низоларни 3-бандда назарда тутилган ёзма хабарнома санасидан сўнг олти (6) ой давомида музокаралар йўли билан ҳал этишнинг имкони бўлмаса, низолар инвесторнинг танловига кўра қуйидагилардан бирига топширилади:

а) ўз худудида инвестиция амалга оширилган Аҳдлашувчи Томон давлатининг ваколатли судига;

б) Давлатлар билан бошқа давлатларнинг жисмоний ёки юридик шахслари ўртасидаги инвестицияга доир низоларни ҳал қилиш бўйича Конвенцияга мувофиқ таъсис этилган Инвестицияга оид низоларни ҳал қилиш бўйича халқаро марказга (ICSID);

с) Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Халқаро савдо ҳуқуқи бўйича комиссияси (UNCITRAL) Арбитраж қоидаларига мувофиқ тузилган «ad hoc» арбитраж трибуналига;

д) низолашувчи томонлар ўртасида келишувга эришилган тақдирда, ҳар қандай бошқа арбитраж институтига ёки арбитраж қоидаларига.

5. Қабул қилувчи Аҳдлашувчи Томон низолашувчи инвестордан низони халқаро арбитражга топширишдан олдин ушбу Аҳдлашувчи Томон давлати қонунчилигида белгиланган ички маъмурий кўриб чиқиш процедураларига мурожаат этишни талаб қилиш ҳуқуқига эга. Ҳар қандай ҳолатда бу мазкур кўриб чиқиш процедуралари тугалланган ёки тугалланмаганлигидан қатъи назар, низолашувчи инвесторга ушбу модданинг 4-бандида назарда тутилган судлардан бирига мурожаат қилишига тўсқинлик қилмайди.

Агар низо 4-бандга мувофиқ Аҳдлашувчи Томон давлатининг ваколатли судига топширилган бўлса, инвестор бир вақтнинг ўзида халқаро арбитражга мурожаат қилишга ҳақли эмас.

6. Инвестор мазкур модданинг 4-бандида кўрсатилган низоларни ҳал қилиш судларидан бирига ёки бошқасига низони топширгандан сўнг ушбу судлардан бирини танлаш яқуний ҳисобланади.

7. Башарти инвестор низони келтириб чиқарган вазиятлар ҳақида биринчи маротаба билган ёки билиши лозим бўлган санадан беш (5) йил ўтган бўлса, низо халқаро арбитражга топширилиши мумкин эмас.

8. Фақатгина қабул қилувчи Аҳдлашувчи Томон давлати қонунчилигига мувофиқ амалга оширилган ва самарали бошланган инвестициядан бевосита келиб чиқадиган низолар ICSID ёки мазкур

модданинг 4-банди доирасида келишилган ҳар қандай бошқа халқаро низоларни ҳал этиш механизми юрисдикциясига тааллуқли бўлади.

9. Арбитраж трибунали ўз қарорларини ушбу Битим қоидаларига, ҳудудига инвестиция киритилган низода иштирок этувчи Аҳдлашувчи Томон давлатининг қонунчилигига (шу жумладан, унинг қонунлар коллизиясига оид қоидаларига) ҳамда иккала Аҳдлашувчи Томонлар тан олган халқаро ҳуқуқнинг тегишли принципларига мувофиқ қабул қилади.

10. Арбитраж қарорлари низода иштирок этувчи барча томонлар учун яқуний ва мажбурий ҳисобланади. Ҳар бир Аҳдлашувчи Томон ўз давлати миллий қонунчилигига мувофиқ мазкур қарорни ижро этиши шарт.

11. Инвестор билан қабул қилувчи Аҳдлашувчи Томон давлати ҳудудида давлат улуши кам миқдорда бўлган юридик шахс ўртасидаги ҳар қандай низо мазкур модданинг 4-бандида кўрсатилган ваколатли органлар томонидан халқаро ҳуқуққа мувофиқ давлат иммунитетининг принциплари асосида кўриб чиқилади.

11-модда

Имтиёзларни рад этиш

1. Бир Аҳдлашувчи Томон бошқа Аҳдлашувчи Томоннинг компанияси ҳисобланадиган инвесторига ва унинг инвестицияларига нисбатан ушбу Битимда белгиланган имтиёзларни беришда рад этиши мумкин, башарти ушбу компания Аҳдлашувчи Томон давлати қонунчилигига мувофиқ тузилган ёки таъсис этилган бўлиб, унинг ҳудудида асосий тадбиркорлик фаолиятини олиб бормаса ҳамда Аҳдлашувчи Томон ҳисобланмайдиган томонларнинг инвесторлари ёхуд рад этувчи Аҳдлашувчи Томон инвесторлари тарафидан бошқарилаётган ёки эгалик қилинаётган бўлса.

2. Рад этувчи Аҳдлашувчи Томон имтиёзларни беришда рад этишдан олдин бошқа Аҳдлашувчи Томонни имкон қадар хабардор этиши лозим.

Аҳдлашувчи Томонлар ўртасидаги низоларни ҳал этиш

1. Аҳдлашувчи Томонлар мазкур Битимни талқин этиш ёки қўллаш билан боғлиқ низоларни виждонан ва ҳамкорлик руҳида тез ва одилона ҳал этишга интиладилар. Шу муносабат билан, Аҳдлашувчи Томонлар бу тарзда ҳал қилишга эришиш учун бевосита ва конструктив музокаралар ўтказишга келишиб олдилар. Башарти Аҳдлашувчи Томонлар бир-бирлари ўртасидаги низолар бошланган вақтдан сўнг олти (6) ой мобайнида юқорида белгиланган процедуралар орқали келишувга эриша олмасалар, низолар Аҳдлашувчи Томонлардан бирининг талаби асосида учта аъзодан иборат бўлган арбитраж трибунаliga топширилиши мумкин.

2. Талаб қабул қилингандан бошлаб икки (2) ой мобайнида ҳар бир Аҳдлашувчи Томон биттадан ҳакам тайинлайди. Башарти Аҳдлашувчи Томонлардан бири белгиланган муддат ичида ҳакамни тайинлай олмаса, бошқа Аҳдлашувчи Томон Халқаро суд Президентида ушбу тайинловни амалга оширишни сўраши мумкин.

3. Ушбу икки ҳакам Раис сифатида учинчи давлат фуқароси бўлган учинчи ҳакамни тайинлайдилар. Башарти икккала ҳакам улар тайинланганидан сўнг икки (2) ой мобайнида Раисни тайинлаш бўйича келишувга эриша олмасалар, Раис Аҳдлашувчи Томонлардан бирининг сўровига мувофиқ Халқаро суд Президенти томонидан тайинланади.

4. Агар ушбу модданинг 2- ва 3-бандларида назарда тутилган ҳолатларда Халқаро суд Президенти ушбу вазифани бажариш имконига эга бўлмаса ёки у Аҳдлашувчи Томонлардан бирининг фуқароси бўлса, Халқаро суд Вице-президенти тайинловни амалга оширади, башарти Вице-президент ҳам ушбу вазифани бажариш имконига эга бўлмаса ёки у Аҳдлашувчи Томонлардан бирининг фуқароси бўлса, тайинлов Аҳдлашувчи Томонларнинг фуқароси бўлмаган Халқаро суднинг энг катта аъзоси томонидан амалга оширилади.

5. Трибунал Раис тайинланганидан бошлаб уч (3) ой мобайнида ушбу Битим қоидаларига мувофиқ бўлган тартиб-қоидаларни келишиб олади. Бундай келишув мавжуд бўлмаса, трибунал халқаро арбитраж процедураларининг умум тан олинган қоидаларини ҳисобга олган ҳолда тартиб-қоидаларни ишлаб чиқишни сўраб Халқаро суд Президентига мурожаат қилади.

6. Агар бошқача тарзда келишилмаган бўлса, ҳужжатларни топшириш ва ишни кўриб чиқиш Раис тайинланган санадан бошлаб

саккиз (8) ой мобайнида якунланиши лозим ҳамда трибунал қай бири кейинроқ бўлишига қараб, охирги ҳужжат топширилганидан ёки ишни кўриш якунланганидан бошлаб икки (2) ой мобайнида ўз қарорини қабул қилади. Арбитраж трибунали қарорлари якуний ва мажбурий ҳисобланиб, кўпчилик овоз билан қабул қилинади. Арбитраж трибунали ўз қарорларини мазкур Битим ва Аҳдлашувчи Томонлар ўртасида қўлланиладиган халқаро ҳуқуқ нормаларига мувофиқ қабул қилади.

7. Раис ва бошқа ҳакамлар томонидан амалга оширилган сарф-харажатлар ҳамда суд жараёнлари билан боғлиқ бошқа чиқимлар Аҳдлашувчи Томонлар тарафидан тенг тарзда қопланади. Бироқ, трибунал лозим топган тақдирда, харажатларнинг кўпроқ қисмини Аҳдлашувчи Томонлардан бири тарафидан тўланиши тўғрисида қарор қабул қилиши мумкин.

8. Башарти айнан бир хил масала юзасидан низо 10-модда қоидаларига мувофиқ халқаро арбитраж трибунаliga топширилган ва ҳали ҳам трибуналда кўриб чиқиладиган бўлса, низо бошқа халқаро арбитраж трибунаliga топширилмайди. Мазкур қоида Аҳдлашувчи Томонлар ўртасида бевосита ва конструктив музокаралар ўтказишга дахл қилмайди.

13-модда

Битимнинг кучга кириши

1. Ушбу Битим Аҳдлашувчи Томонлар унинг кучга кириши учун зарур бўлган тегишли ички ҳуқуқий процедураларни якунлаганликлари тўғрисида ёзма равишда дипломатик каналлар орқали сўнгги хабарнома олинган санадан бошлаб кучга киради.

2. Ушбу Битим кучга кирган санадан бошлаб 1992 йил 28 апрелда Тошкентда имзоланган Туркия Жумҳурияти ва Ўзбекистон Республикаси ўртасидаги капитал маблағларни ўзаро рағбатлантириш ва ҳимоя қилишга доир Битим ўз кучини йўқотади ҳамда ушбу Битим унинг ўрнида қўлланилади.

3. Ушбу Битим ўн (10) йиллик муддат давомида амалда бўлади ва ундан сўнг мазкур модданинг 5-бандига мувофиқ тугатилгунига қадар амал қилишда давом этади.

4. Ушбу Битимга Аҳдлашувчи Томонларнинг ўзаро келишувига кўра исталган вақтда ёзма баённомалар орқали ўзгартиш ва қўшимчалар киритилиши мумкин. Ўзгартиш ва қўшимчалар мазкур модданинг 1-

бандида назарда тутилган айнан бир хил ҳуқуқий процедураларга мувофиқ кучга киради.

5. Аҳдлашувчи Томонлардан бири Битимнинг илк ўн йиллик муддати якунланиши билан ёки ундан сўнг исталган вақтда бошқа Аҳдлашувчи Томонга бир йил олдин ёзма хабарнома бериш орқали ушбу Битимнинг амал қилишини тугатиши мумкин.

6. Ушбу Битимнинг амал қилишини тугатиш санасига қадар киритилган ёки эгалик қилинган ҳамда Битим татбиқ этиладиган инвестицияларга нисбатан мазкур Битимнинг бошқа барча қоидалари унинг амал қилишини тугатиш санасидан бошлаб кейинги ўн (10) йиллик муддат давомида ўз кучида қолади.

УШБУНИ ТАСДИҚЛАГАН ҲОЛДА, қуйида имзо чекувчи вакиллар ўзларининг тегишли ҳукуматлари томонидан лозим тарзда ваколатланган ҳолда, мазкур Битимни имзоладилар.

Анқара шаҳрида 2017 йил 25 октябрда икки нусхада, ҳар бири турк, ўзбек ва инглиз тилларида тузилди, бунда барча матнлар тенг аутентикдир.

Талқин қилишда ихтилофлар юзага келган тақдирда, инглиз тилидаги матн устувор ҳисобланади.

Туркия Республикаси
Ҳукумати номидан

Ўзбекистон Республикаси
Ҳукумати номидан

Нихат Ҳейбекчи
Иқтисодиёт вазири

Азим Аҳмедходжаев
Инвестициялар бўйича Давлат
қўмитаси Раиси

**AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
CONCERNING
THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF
INVESTMENTS**

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Uzbekistan, hereinafter referred to as "the Contracting Parties";

Desiring to promote greater economic cooperation between the two countries concerning the promotion and protection of investments on mutually beneficial conditions;

Recognizing that the promotion and reciprocal protection of investments on the basis of this Agreement will stimulate the flow of capital as well as technology and promote the development of mutually beneficial economic and commercial cooperation;

Agreeing that fair and equitable treatment of investments is desirable in order to maintain a stable framework for investment and will contribute to maximizing effective utilization of economic resources and improve living standards; and

Convinced that these objectives can be achieved without relaxing health, safety and environmental measures of general application as well as internationally recognized labor rights;

Having resolved to conclude an agreement concerning the reciprocal promotion and protection of investments;

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

Definitions

For the purposes of this Agreement;

1. The term "investment" means every kind of asset, connected with business activities, acquired for the purpose of establishing lasting economic relations in the territory of the State of a Contracting Party in conformity with its laws and regulations, and that has the characteristics of an investment, and shall include in particular, but not exclusively:

(a) movable and immovable property, as well as any other rights as mortgages, liens, pledges, and any other similar rights as defined in conformity with the laws and regulations of the Contracting Party on which territory the property is situated;

(b) reinvested returns;

(c) claims to money or any other rights having financial value related to an investment;

(d) shares, stocks, or any other form of participation in companies;

(e) industrial and intellectual property rights, in particular patents, industrial designs, technical processes, as well as trademarks, goodwill, and know-how;

(f) business concessions conferred by laws and regulations of each Contracting Party or by contract, including concessions related to natural resources;

For greater certainty, an investment for the purposes of this Agreement does not include assets that are claims to money deriving solely from commercial contracts for the sale of goods or services to or from the territory of the State of the Contracting Party to the territory of the State of other Contracting Party, or a loan to a Contracting Party or to State enterprise, a bank letter of credit or the extension of credit in connection with a commercial transaction, such as trade financing.

In order to qualify as an investment under this Agreement, an asset must have the characteristics of an investment, such as the commitment of capital or other resources, the expectation of gain or profit, the assumption of risk, and significance for the development of the hosting Contracting Party.

2. The term "investor" means:

(a) a natural person having the nationality of the State of Contracting Party according to its laws;

(b) a legal entity constituted or established under the laws and regulations of the State of Contracting Party having its seat together with substantial business activity in the territory of the State of that Contracting Party,

who has made an investment in the territory of the State of the other Contracting Party.

3. The term "returns" means the amounts yielded by an investment or reinvestment and includes in particular, though not exclusively, profit, interest, capital gains, royalties, fees and dividends.

4. The "territory" means:

(a) in respect of the Republic of Turkey, the land territory, internal waters, the territorial sea and the airspace above them, as well as the maritime areas over which Turkey has sovereign rights or jurisdiction for the purpose of exploration, exploitation and preservation of natural resources whether living or non-living, pursuant to international law.

(b) in respect of the Republic of Uzbekistan, the territory, including the land area, internal waters and the territorial sea and air space above them, as well as any area beyond its territorial sea within which the Republic of Uzbekistan has sovereign rights of exploration and exploitations of resources of the seabed and its subsoil and superjacent water resources in accordance with international law and its national legislation.

5. The "laws and regulations of the State of each Contracting Party" means laws, regulations, rules, decrees, decisions with legally binding characteristic in the territory of the State of each Contracting Party.

ARTICLE 2

Scope of Application

This Agreement shall apply to investments in the territory of the State of one Contracting Party, made in accordance with its laws and regulations, by investors of the the State of the other Contracting Party, whether prior to, or after the entry into force of the present Agreement. However, this Agreement shall not apply to any disputes concerning investments arisen, or to any act or fact that took place or any situation that ceased to exist before the date of entry into force of this Agreement.

ARTICLE 3
Promotion and Protection of Investments

1. Subject to its laws and regulations, each Contracting Party shall in the territory of its State promote as far as possible investments by investors of the other Contracting Party.

2. Each Contracting Party shall accord, in accordance with its laws and regulations, full protection and security, and fair and equitable treatment on its territory, to investments made by investors of the other Contracting Party. Neither Contracting Party shall in any way impair the management, maintenance, use, implementation, expansion, sale, liquidation or disposal of investments in its territory of investors of the other Contracting Party by the adoption of unreasonable or discriminatory measures.

ARTICLE 4
Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall admit in its territory investments on a basis no less favorable than that accorded in like circumstances to investments of investors of any third State, within the framework of its laws and regulations.

2. Each Contracting Party shall accord to these investments, once established, treatment no less favorable than that accorded in like circumstances to investments of its investors or to investments of investors of any third State, whichever is the most favorable, as regards the management, maintenance, use, operation, enjoyment, extension, sale, liquidation or disposal of the investment.

3. (a) The provisions of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege which may be extended by the former Contracting Party by virtue of any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.

(b) The non-discrimination, national treatment and most-favored nation treatment provisions of this Agreement shall not apply to all actual or future advantages accorded by either Contracting Party by virtue of its membership of, or association with a customs, economic or monetary union, a common market or a free trade area; to nationals or companies of its own, of Member States of such union, common market or free trade area, or of any other third State,

(c) The most-favored nation treatment provisions of this Agreement shall not apply to settlement of disputes between one Contracting Party and investors of the other Contracting Party.

(d) The provisions of Article 3 and 4 of this Agreement shall not oblige the either Contracting Party to accord investments of investors of the other Contracting Party the same treatment that it accords to investments of its own investors with regard to acquisition of land, real estates, and real rights thereof.

ARTICLE 5
General Exceptions

1. Nothing in this Agreement shall be construed to prevent a Contracting Party from adopting, maintaining, or enforcing any non-discriminatory legal measures:

(a) designed and applied for the protection of human, animal or plant life or health, or the environment;

(b) related to the conservation of living or non-living exhaustible natural resources.

2. Nothing in this Agreement shall be construed:

(a) to require any Contracting Party to furnish or allow access to any information the disclosure of which it determines to be contrary to its essential security interests;

(b) to prevent any Contracting Party from taking any actions that it considers necessary for the protection of its essential security and economic interests;

(i) relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war and to such traffic and transactions in other goods, materials, services and technology undertaken directly or indirectly for the purpose of supplying a military or other security establishment,

(ii) taken in time of war or other emergency in international relations, or

(iii) relating to the implementation of national policies or international agreements respecting the non-proliferation of nuclear weapons or other nuclear explosive devices; or

(iv) relating to illegal activities.

(c) to prevent any Contracting Party from taking action in pursuance of its obligations under the United Nations Charter for the maintenance of international peace and security.

3. The adoption, maintenance or enforcement of such measures is subject to the requirement that they are not applied in an unjustifiable manner or do not constitute a disguised restriction on investments of investors of the other Contracting Party.

ARTICLE 6
Expropriation and Compensation

1. Investments shall not be expropriated, nationalized or subject, directly or indirectly, to measures of similar effects (hereinafter referred as expropriation) except for a public purpose, in a non-discriminatory manner, upon payment of prompt, adequate and effective compensation, and in accordance with due process of law and the general principles of treatment provided for in Article 3 of this Agreement.

2. Non-discriminatory legal measures designed and applied to protect legitimate public welfare objectives, such as health, safety and environment, do not constitute indirect expropriation.

3. Compensation shall be equivalent to the market value of the expropriated investment before the expropriation was taken or became public knowledge. Compensation shall be paid without delay and be freely transferable as described in paragraph 2 of Article 8.

4. Compensation shall be payable in a freely convertible currency and in the event that payment of compensation is delayed, it shall include an appropriate interest rate from the date of expropriation until the date of payment, but it shall not be less than six (6) months LIBOR rate.

ARTICLE 7
Compensation for Losses

1. Investors of either Contracting Party whose investments suffer losses in the territory of the other Contracting Party owing to war or armed conflict, revolution, insurrection, civil disturbance or other similar events shall be accorded by such other Contracting Party treatment no less favorable than that accorded to its own investors or to investors of any third State, whichever is the most favorable treatment, as regards any measures it adopts in relation to such losses.

2. Without prejudice to paragraph 1 of this Article, investors of one Contracting Party who in any of the situations referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the State of the other Contracting Party resulting from:

(a) requisitioning of their property by its forces or authorities; or

(b) destruction of their property by its forces or authorities, which was not caused in combat action or was not required by the necessity of the situation;

shall be accorded restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective. Resulting payments shall be freely convertible.

ARTICLE 8
Repatriation and Transfer

1. Each Contracting Party shall, after payment of related taxes and fees in accordance with its laws and regulations of its State, guarantee to investors of the other Contracting Party in good faith all transfers related to an investment to be made freely and without delay into and out of the territory of its State. Such transfers include:

- (a) the initial capital and additional capital to maintain or increase investment;
- (b) returns, as defined in paragraph 3 of Article 1 of this Agreement;
- (c) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment;
- (d) compensation pursuant to Articles 6 and 7 of this Agreement;
- (e) reimbursements and interest payments deriving from loans in connection with investments;
- (f) salaries, wages and other remunerations received by the nationals of the State of one Contracting Party who have obtained in the territory of the State of the other Contracting Party the corresponding work permits and engaged in activities related to an investment made in its territory.

2. Transfers shall be made in the convertible currency in which the investment has been made or in any convertible currency at the rate of exchange in force at the date of transfer, unless otherwise agreed by the investor and the hosting Contracting Party.

3. Notwithstanding paragraphs (1) and (2) above, a Contracting Party may delay or prevent a transfer through the equitable, non-discriminatory and good-faith application of the laws and regulations of the State of each Contracting Party relating to:

- (a) bankruptcy, insolvency or the protection of the rights of creditors;
- (b) issuing, trading or dealing in securities;
- (c) criminal or penal offences; or
- (d) ensuring compliance with orders or judgments in adjudicatory proceedings.

ARTICLE 9

Subrogation

1. If one of the Contracting Parties has a public insurance or guarantee scheme to protect investments of its own investors against non-commercial risks, and if an investor of the State of this Contracting Party has subscribed to it, any subrogation of the insurer under the insurance contract between this investor and the insurer, shall be recognized by the other Contracting Party.
2. The insurer is entitled by virtue of subrogation to exercise the rights and enforce the claims of that investor and shall assume the obligations related to the investment. The subrogated rights or claims shall not exceed the original rights or claims of the investor.
3. Disputes between a Contracting Party and an insurer shall be settled in accordance with the provisions of Article 10 of this Agreement.

ARTICLE 10

Settlement of Disputes between One Contracting Party and Investors of the Other Contracting Party

1. This Article shall apply to disputes between a Contracting Party and an investor of the other Contracting Party arising in connection with the investment of an investor in the territory of the State of the first Contracting Party, including disputes relating to a breach of obligation of the former under this Agreement, which causes loss or damage to the investor or its investments, as well as relating to the size, conditions, or order of the payment of compensation in accordance with Articles 6 and 7 of this Agreement, and the transfer of payments provided for in Article 8 of this Agreement.
2. This Article shall not apply in cases when the disputing investor holds the nationality of the State of the Contracting Party where the investment is made.
3. Disputes between one of the Contracting Parties and an investor of the other Contracting Party, in connection with its investment, shall be notified in writing, including detailed information, by the investor to the recipient Contracting Party of the investment. As far as possible, the investor and the concerned Contracting Party shall endeavor to settle these disputes by consultations and negotiations in good faith.
4. If these disputes, cannot be settled in this way within six (6) months following the date of the written notification mentioned in paragraph 3, the disputes can be submitted, as the investor may choose, to:
  - (a) the competent court of the Contracting Party in the territory of whose State the investment has been made, or

- (b) the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) set up by the Convention on Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, or
- (c) an ad hoc arbitral tribunal established under the Arbitration Rules of Procedure of the United Nations Commission for International Trade Law (UNCITRAL),
- (d) any other arbitration institution or any other arbitration rules, if the disputing parties so agree.

5. The host Contracting Party shall be entitled to request from disputing investor to resort to domestic administrative review procedures established by the laws and regulations of the State of that Contracting Party, before submitting the dispute to international arbitration. In any case, this will not impair the disputing investor to resort to forums mentioned in paragraph 4 of this Article whether these review procedures are finalized or not.

If the dispute is submitted in accordance with paragraph (4) to the competent Court of Law of the Contracting Party, the investor cannot at the same time seek the international arbitration.

6. Once the investor has submitted the dispute to one or the other of the dispute settlement forums mentioned in paragraph 4 of this Article, the choice of one of these forums shall be final.

7. The dispute cannot be submitted to international arbitration, if five (5) years passed over from the date when the investor first knew or should have known the events that led to the dispute.

8. Only the disputes arising directly out of an investment made in conformity with laws and regulations of the State of the host Contracting Party and that effectively started shall be subject to the jurisdiction of ICSID or any other international dispute mechanism as agreed upon under paragraph 4 of this Article.

9. The arbitral tribunal shall take its decisions in accordance with the provisions of this Agreement, the laws and regulations of the State of the Contracting Party involved in the dispute on which territory the investment is made (including its rules on the conflict of laws) and the relevant principles of international law as accepted by both Contracting Parties.

10. The arbitration awards shall be final and binding for all parties in dispute. Each Contracting Party shall execute the award according to its national law.

11. Any dispute between the investor and a legal entity with the minority state ownership in the territory of the host Contracting Party shall be considered by the competent bodies referred to in paragraph 4 of this Article in the light of the principle of state immunity under international law.

ARTICLE 11
Denial of Benefits

1. A Contracting Party may deny the benefits of this Agreement to an investor of the State of the other Contracting Party that is a company of the State of such other Contracting Party and to investments of such investor if the company has no substantial business activities in the territory of the State of the Contracting Party under whose law it is constituted or organized and investors of a non-Contracting Party, or investors of the denying Contracting Party, own or control the company.
2. The denying Contracting Party shall, to the extent practicable, notify the other Contracting Party before denying the benefits.

ARTICLE 12
Settlement of Disputes between the Contracting Parties

1. The Contracting Parties shall seek in good faith and a spirit of cooperation a rapid and equitable solution to any dispute between them concerning the interpretation or application of this Agreement. In this regard, the Contracting Parties agree to engage in direct and meaningful negotiations to arrive at such solutions. If the Contracting Parties cannot reach an agreement within six (6) months after the beginning of disputes between themselves through the foregoing procedure, the disputes may be submitted, upon the request of either Contracting Party, to an arbitral tribunal of three members.
2. Within two (2) months of receipt of a request, each Contracting Party shall appoint an arbitrator. In the event one of the Contracting Parties fails to appoint an arbitrator within the specified time, the other Contracting Party may request the President of the International Court of Justice to make the appointment.
3. The two arbitrators shall select a third arbitrator as Chairman, who is a national of a third State. If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the Chairman within two (2) months after their appointment, the Chairman shall be appointed upon the request of either Contracting Party by the President of the International Court of Justice.
4. If, in the cases specified under paragraphs 2 and 3 of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the Vice-President, and if the Vice-President is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the most senior member of the Court who is not a national of either Contracting Party.
5. The tribunal shall have three (3) months from the date of the selection of the Chairman to agree upon rules of procedure consistent with the other provisions of this Agreement. In the absence of such agreement, the tribunal shall request the President of

the International Court of Justice to designate rules of procedure, taking into account generally recognized rules of international arbitral procedure.

6. Unless otherwise agreed, all submissions shall be made and all hearings shall be completed within eight (8) months of the date of selection of the Chairman, and the tribunal shall render its decision within two (2) months after the date of the final submissions or the date of the closing of the hearings, whichever is later. The arbitral tribunal shall reach its decisions, which shall be final and binding, by a majority of votes. Arbitral Tribunal shall reach its decision on the basis of this Agreement and in accordance with international law applicable between the Contracting Parties.

7. Expenses incurred by the Chairman, the other arbitrators, and other costs of the proceedings shall be paid for equally by the Contracting Parties. The tribunal may, however, at its discretion, decide that a higher proportion of the costs be paid by one of the Contracting Parties.

8. A dispute shall not be submitted to an international arbitral tribunal under the provisions of this Article, if a dispute on the same matter has been brought before another international arbitral tribunal under the provisions of Article 10 and is still before the tribunal. This will not impair the engagement in direct and meaningful negotiations between both Contracting Parties.

ARTICLE 13
Entry into Force

1. This Agreement shall enter into force on the date of the receipt of the last notification by the Contracting Parties in writing and through diplomatic channels of the completion of the respective internal legal procedures necessary for its entry into force.
2. This Agreement replaces the Agreement between the Republic of Turkey and the Republic of Uzbekistan Concerning the Reciprocal Promotion and Protection of Investments, signed on April 28, 1992 in Tashkent, which shall be terminated on the date of entry into force of this Agreement.
3. This Agreement shall remain in force for a period of ten (10) years and thereafter shall continue in force unless terminated in accordance with paragraph 5 of this Article.
4. This Agreement may be amended by mutual written consent of the Contracting Parties through written protocols at any time. The amendments shall enter into force in accordance with the same legal procedure prescribed under paragraph 1 of this Article.
5. Either Contracting Party may, by giving one year's prior written notice to the other Contracting Party, terminate this Agreement at the end of the initial ten-year period or at any time thereafter.
6. With respect to investments made or acquired prior to the date of termination of this Agreement and to which this Agreement otherwise applies, the provisions of all of the other Articles of this Agreement shall thereafter continue to be effective for a further period of ten (10) years from such date of termination.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE in duplicate at Ankara on 25/10/2017 in the Turkish, Uzbek and English languages, all texts being equally authentic.

In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY**

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN**

Nihat ZEYBEKÇİ
Minister of Economy

Azim AKHMEDKHODJAEV
Head of State Investments Committee